

2361 2den Beh. af Lovf. om Lønn. f. Emb. og Bessillingsm. u. Kirke- og Underviisningsm. 2362

bestandig at sige: Det er min Overbeviisning; jeg troer, at det og det er galt; jeg troer, at Examenscommissioner ville afhjælpe alle disse Feil, forsaavidt de ville gjøre det og det; det troer nu jeg. Med Hensyn til de faste Censorer siger det ærede Medlem: Jeg troer ikke, at de ville gjøre det og det. — Sa, man er jo derved inde paa den reent subjective Bei, hvor det ikke er muligt at komme synderligt videre; men det forekommer mig dog, at der er Noget, der her kunde stilles op som lidt fastere i hele denne Sag. Jeg troer, at man her maa være paa det Nene med to Ting. Det Første, som jeg kunde kalde det Negative, er, at vi dog ikke her ere inde paa Noget, som har det Allermindste at bestille med, hvad der ellers kaldes det Politiske, med de forskjellige Grupper, Partiofpattelser osv. Det, der her er Tale om, staaer dog ikke i fjerneste Forbindelse hermed, og dersom der atfsaa her fremtræder bestemte, faste Anskuelser om Et og Andet og atfsaa Modstand mod Et og Andet, saa maa man vistnok sige, at her i alt Fald vil man ikke med nogen Ret kunne paaftaae, det og det kommer af, at man nu engang har dem og dem, der overhovedet ere mod Frihed og Fremgang osv. Det har jo slet ikke Noget dermed at bestille. Det Andet, — og det er mere positivt —, som jeg mener, at man ogsaa kunde blive enig om, er, at man ikke ret vel kan have en begrundet Forestilling om denne Sag uden paa en eller anden Maade at have haft Leilighed til i sit Liv at træffe sammen dermed. Det gaaer ikke an at indskrænke sig til at opstille saadanne almindelige Uttringer som den, at Examenscommissioner ere at foretrække for faste Censorer, og saa troe, at derved er Spørgsmaalet afgjort. Nei, der skal et ganske andet Kjendskab til Forholdet, for at kunne prøve, hvad der maa ansees for det, der vil komme frem ad den ene eller den anden Bei. Nu skal jeg ikke betvivle, at den ærede Ordfører muligviis har haft megen Leilighed til at

erhverve sig et saadant Kjendskab til Forholdene; jeg har i mit Liv haft overordenlig megen Leilighed dertil, men man kan jo selvfølgelig desuagtet være af forskjellig Mening. Der er dog imidlertid visse Sætninger, med Hensyn til hvilke det vilde synes mig besynderligt, om der ikke kunde opnaaes Enighed, og dertil hører den, at for at kunne være en virkelig god Examinator, er det en aldeles væsentlig Betingelse stadig at have haft Leilighed til at undervise i eller docere den Videnskab, hvori man skal examinere. Jeg troer ikke, at den ærede Ordfører let vil faae en eneste Stemme fra deres Side, der have prøvet at examinere, for, at dette ikke skulde være det væsentligste Middel til at blive en god Examinator, og at det ikke alene er til Fordeel for Examinatoren selv, men netop ogsaa til Fordeel for dem, der skulle examineres. Man kan nok saameget studere en Videnskab og nok saameget hengive sig til den, saa vil man dog, saasnart man stilles op overfor Examinanderne og skal være udsat for disse forskjellige Udsketelser, om jeg saa maa sige, eller Spring fra det Ene til det Andet —, Noget, som Enhver kjender, der har haft med Examination at gjøre, og jeg har i mit Liv haft overordenlig meget dermed at gjøre — og man ikke gennem en stadig Dvælse staaer i et saadant Forhold til den paagældende Videnskab, at man med Lethed kan tage imod og følge de forskjellige Ting, der komme frem under Examinationen, let blive ligesaa decontenanceret ved disse Spring, som Candidaten kan blive decontenanceret ved Spørgsmaal, han ikke kan svare paa. Det er derfor en overordenlig vanskelig Sag, selv om man tog virkelige Videnskabsmænd i de forskjellige Sag til at træde op som Examinatorer. Men nu spørger jeg: Hvorledes vil man faae disse Videnskabsmænd? Der kommer man da til et Spørgsmaal, hvor det Subjective dog heller ikke synes at burde træde saa sterkt frem. Sa, dersom det var Meningen fra Folkethingets Side, at man nu skulde bringe det der-